

UNIVERSITY OF TARTU

Euroopa Liit
Euroopa Merendus- ja Kalandusfond

Pärnumaa rannikumere kalavarude hetkeseis ja lühivaade tulevikku

Heli Špilev

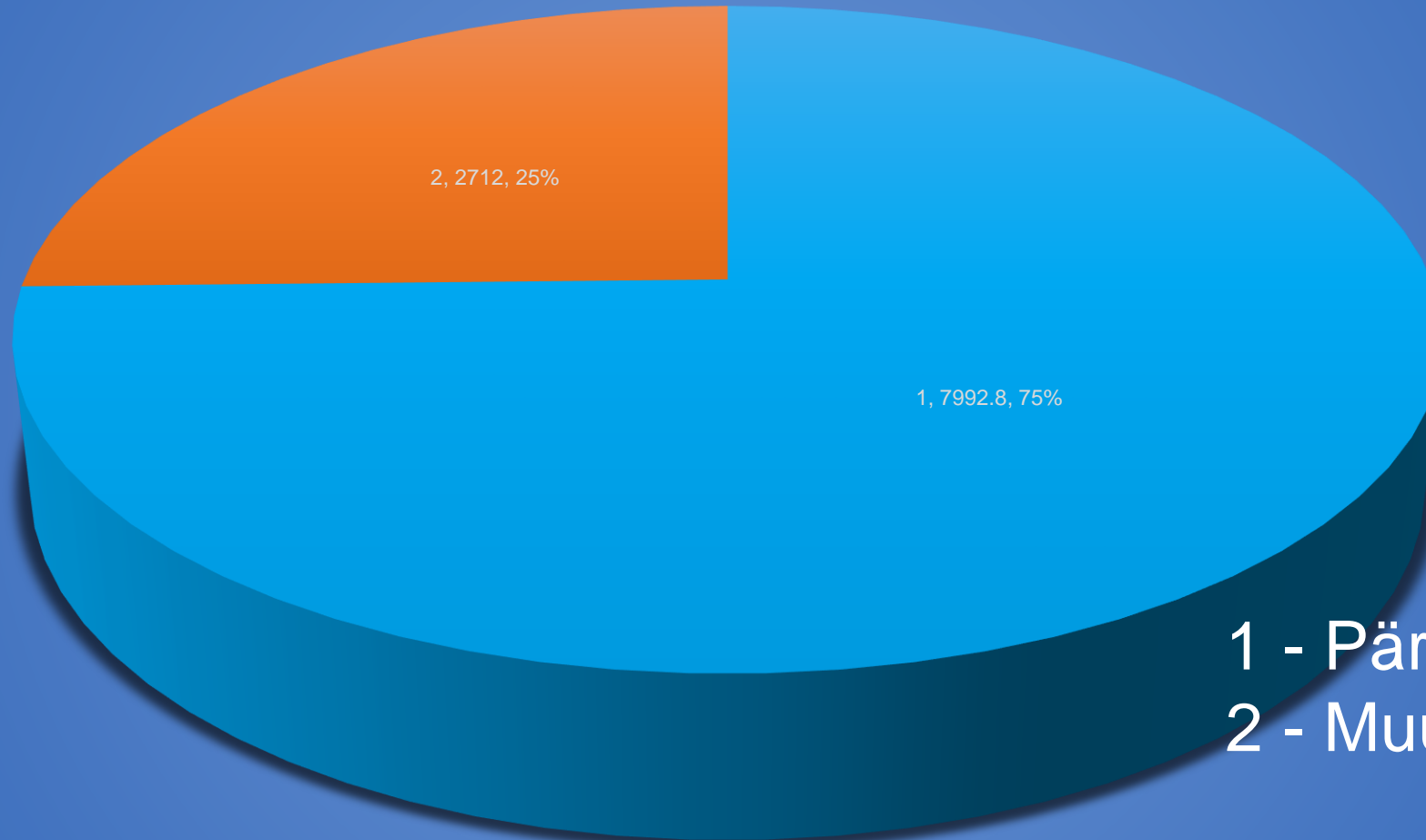
IHTÜOLOOG

Ojako, 18. augustil 2021

Pärnumaa rannikumeri – saagikaim piirkond

Eesti rannikumere saak aastal 2020

- 1 - Pärnumaa
- 2 - Muud alad

Rahvuskala RÄIM

Räim moodustab Eesti rannikumere saagist tavaliselt üle 70% (aastal 2020 72,3%)

Pärnumaa rannikumere saagis oli 2020.a. räime osakaal 79,6%

RÄIM

Räimevaru seisundist

varu majandamine on olnud Liivi lahes lähiminevikus üldjoontes jätkusuutlik

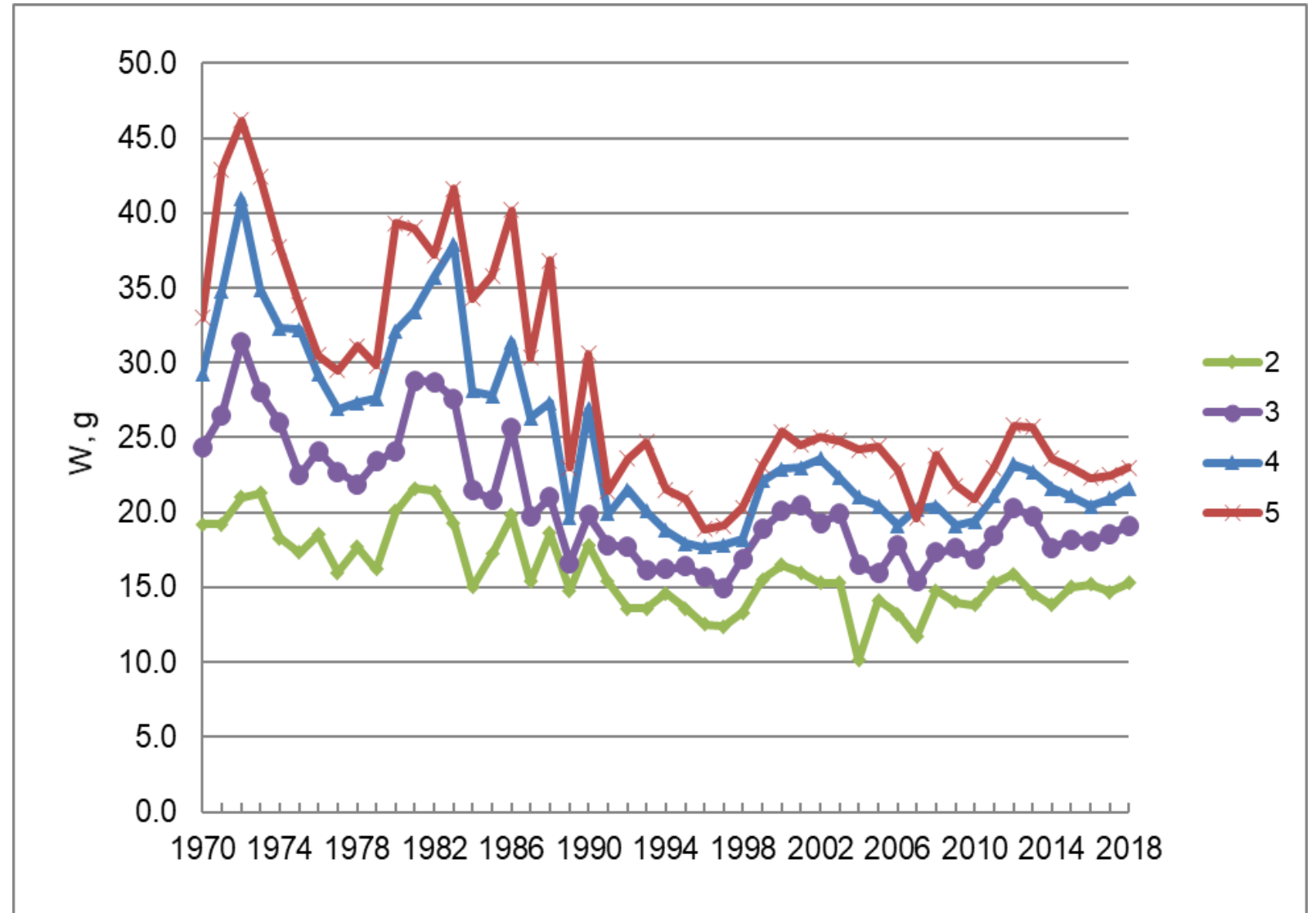
varu seisund on viimasel kümnendil parem kui Läänemere avaosas ja Botnia lahes.

suur kalastussuremus on tingitud räime madalast kehamassist, mis on püsinud sellisena stabiilselt ligi 20 aastat

RÄIM

Liivi lahe 2–5aastaste
räimede keskmise
kehamassi muutus aastatel
1970–2019

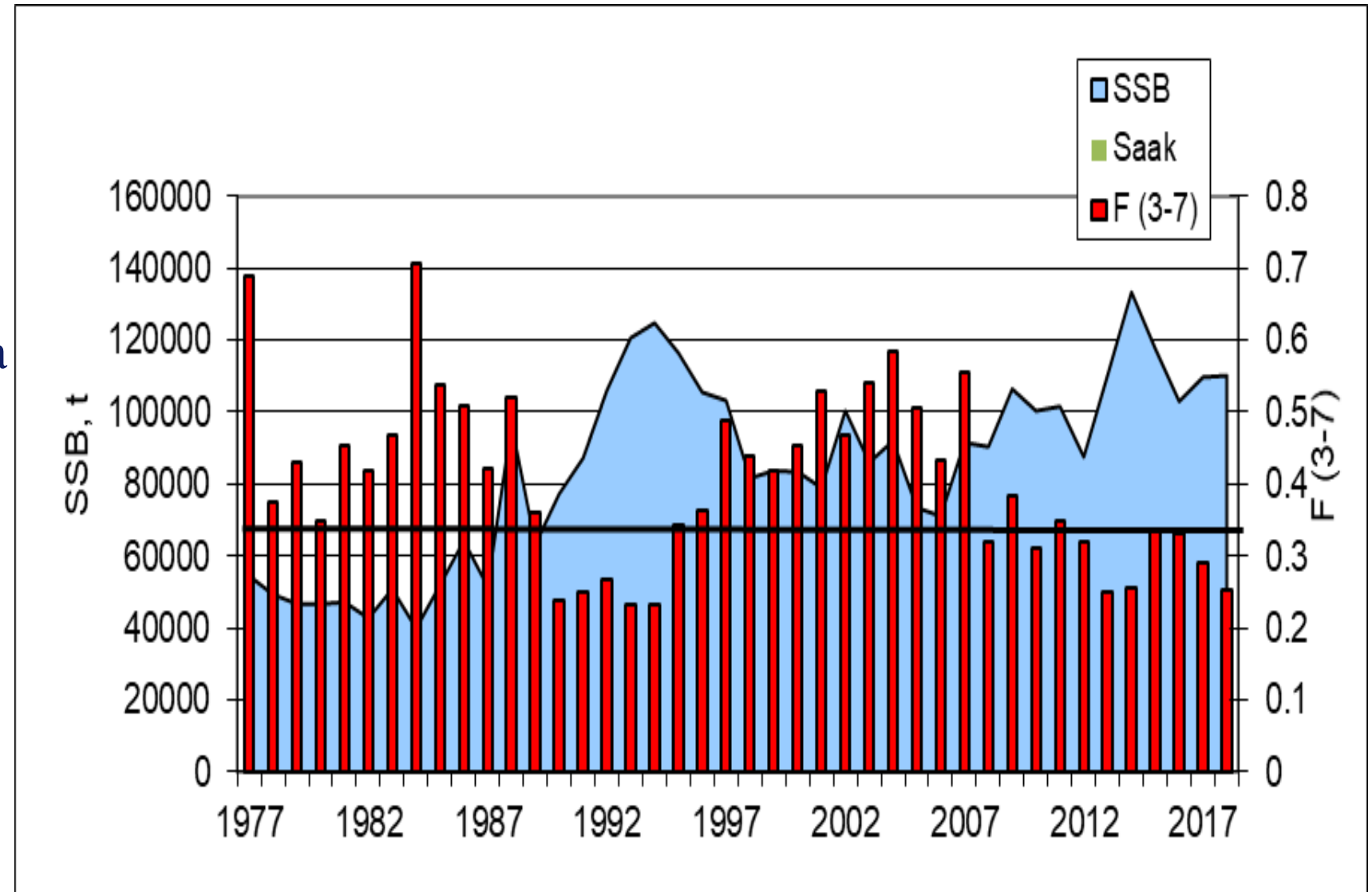
Allikas: ICES 2019.

RÄIM

Liivi lahe räime kudekarja biomass (SSB) ja kalastussuremus vanuses 3–7 aastat (F_{3-7}) aastatel 1977–2018.

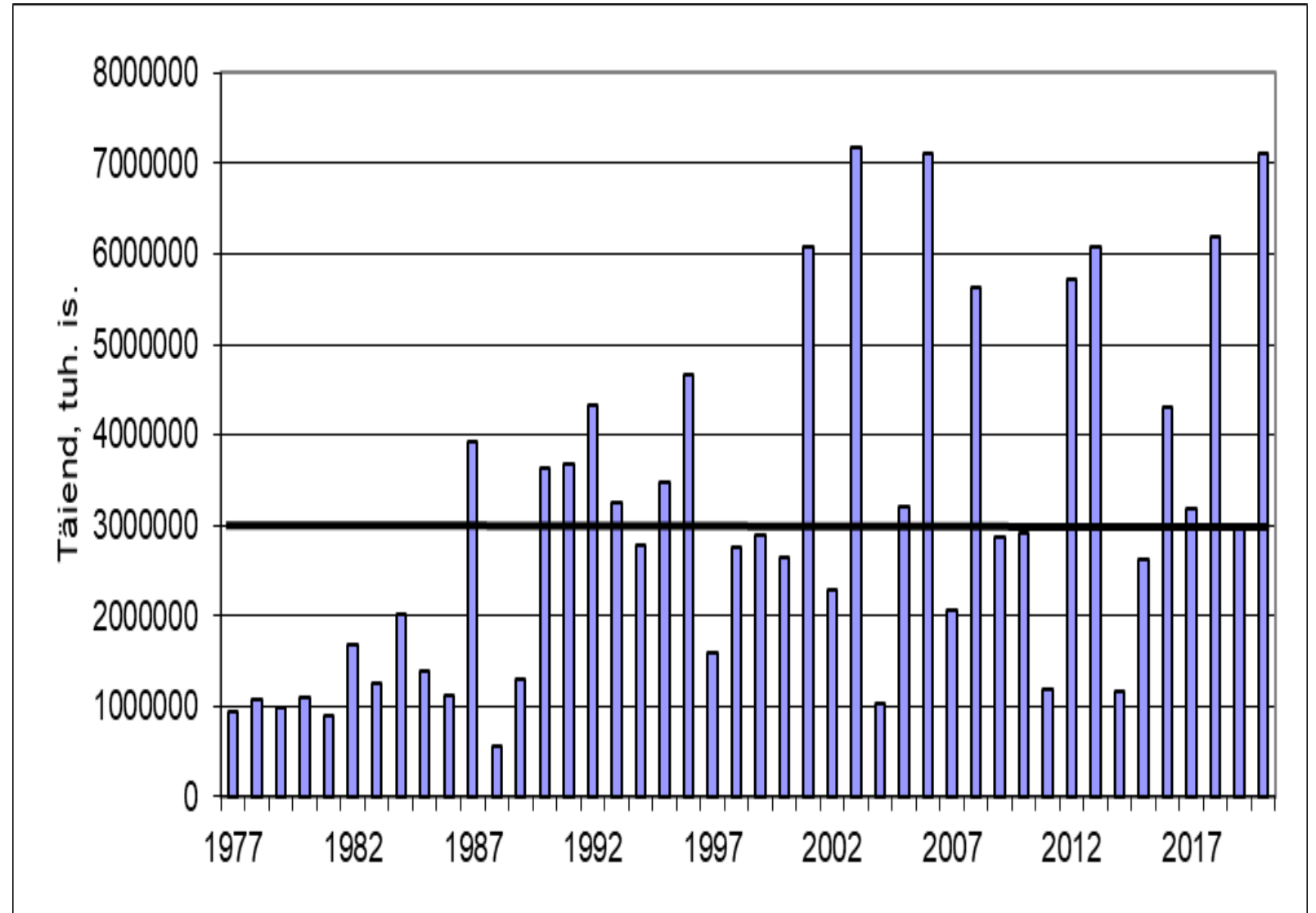
Horisontaalne joon tähistab säästliku kalastussuremuse ülempiiri $F_{MSY} = 0,32$

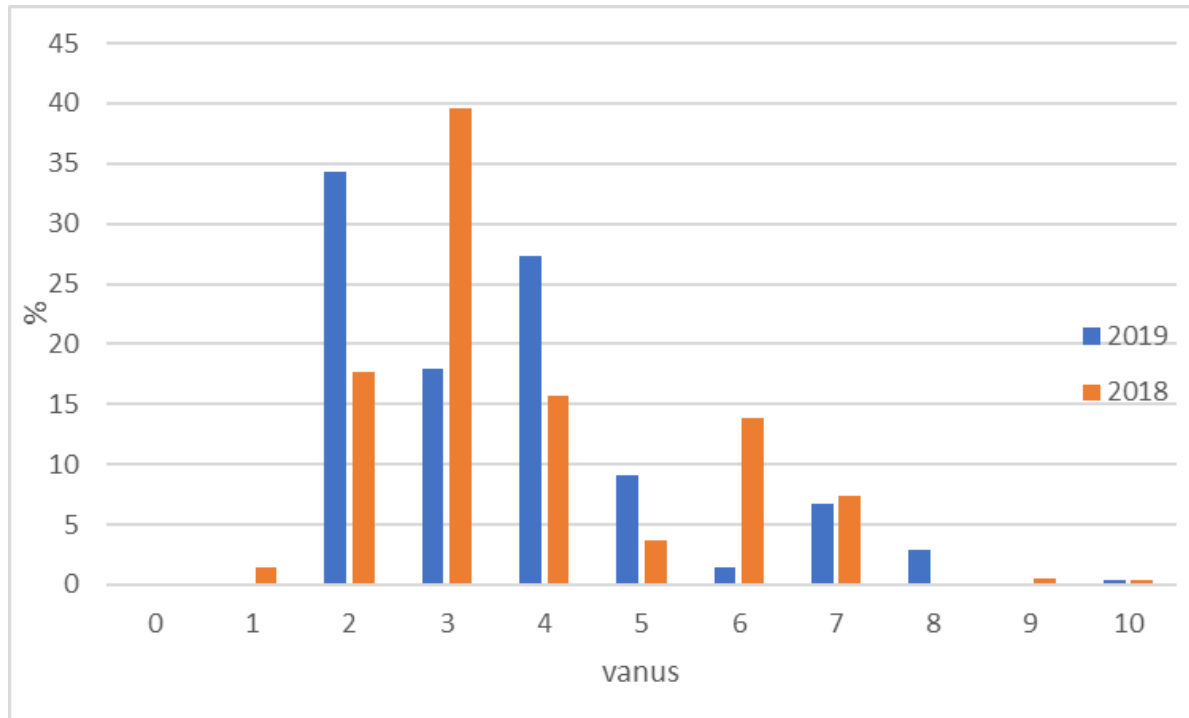
RÄIM

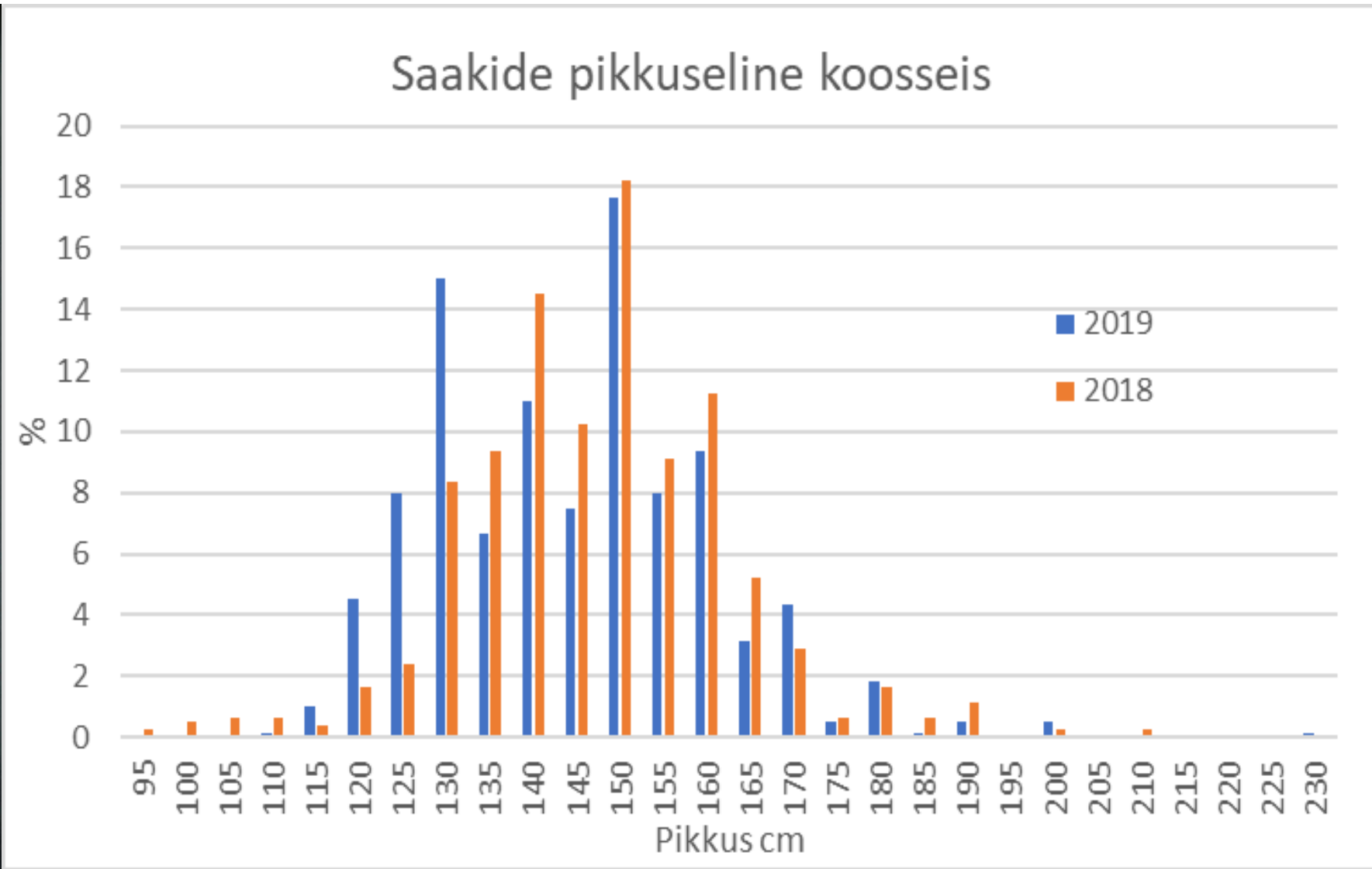
Räime täiendi (1aastaste)
arvukuse muutus aastatel
1977–2020. Horisontaalne
joon tähistab pikaajalist
keskmist

Allikas: ICES 2021.

Räime vanuseline jaotumus Pärnu lahe saakides

2020. aastal saadi räime Pärnu maakonna rannapüügis 6358 tonni, mis moodustab rannapüügi kogusaagist Pärnu maakonnas **79,5%** (veterinaar- ja toiduamet, 2021).

MERITINT

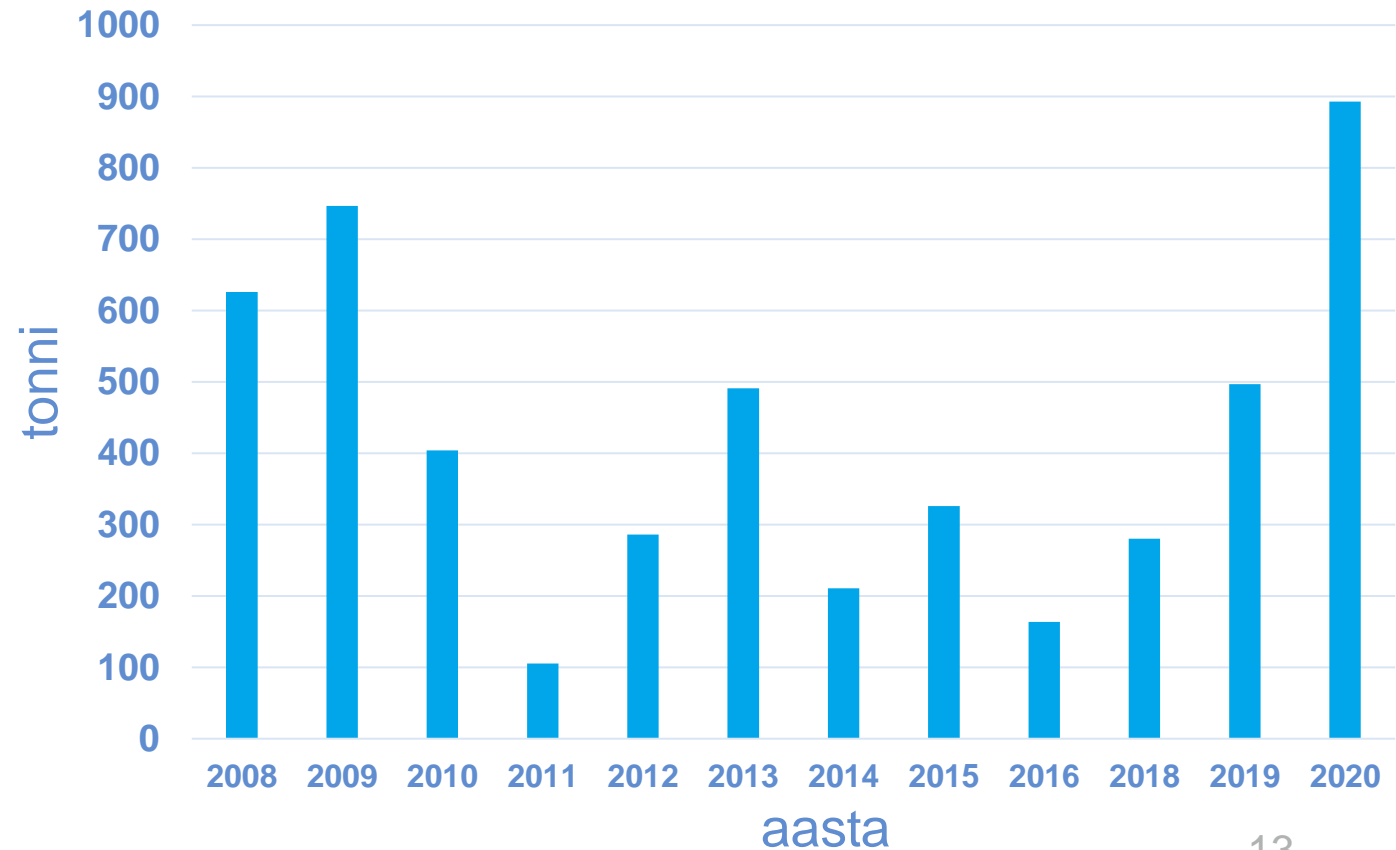

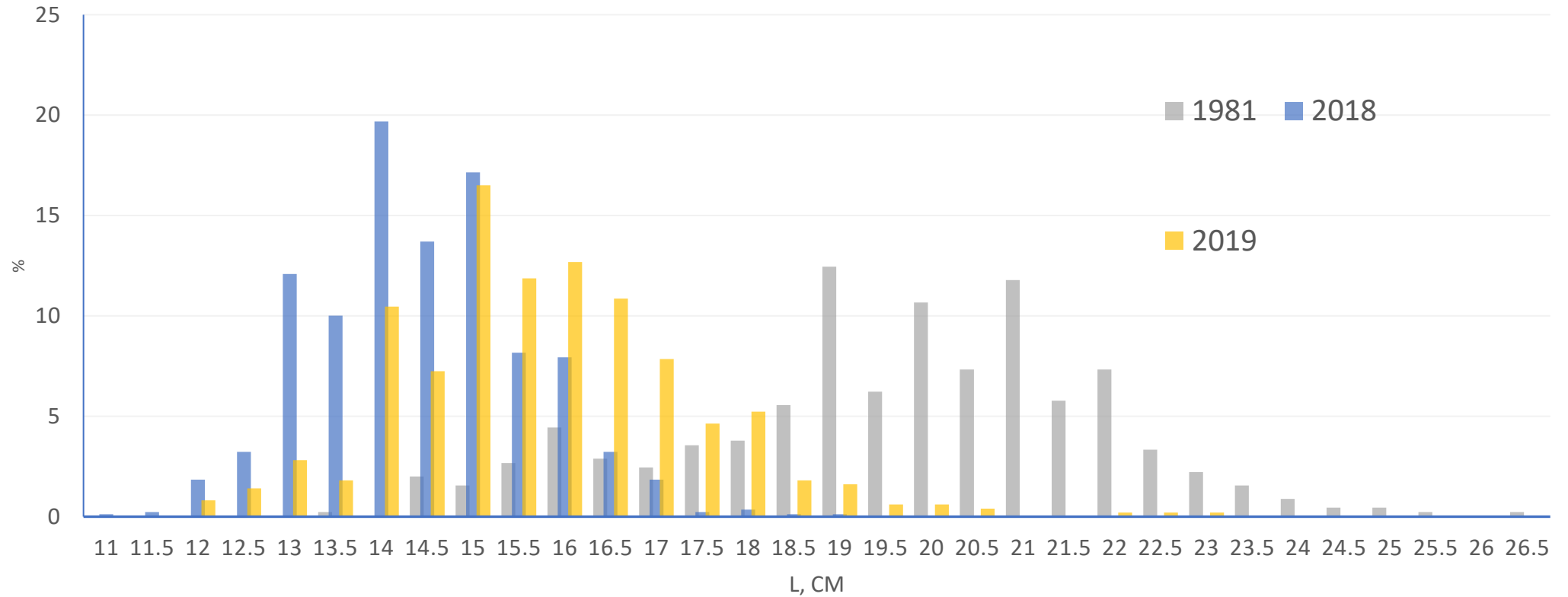
2020.a. püüti Pärnu maakonnas 892,9 tonni meritinti. Valdavalt saadi see aprillis, kusjuures üle poole saagist andsid avaveemõrrad.

Ilmastikuolud soosisid tindipüüki.

Meritindi saagid Pärnu piirkonnas aastatel 2008-2020

Meritindi pikkuseline koosseis Pärnu töönduspükides aastatel 1981, 2018 ja 2019

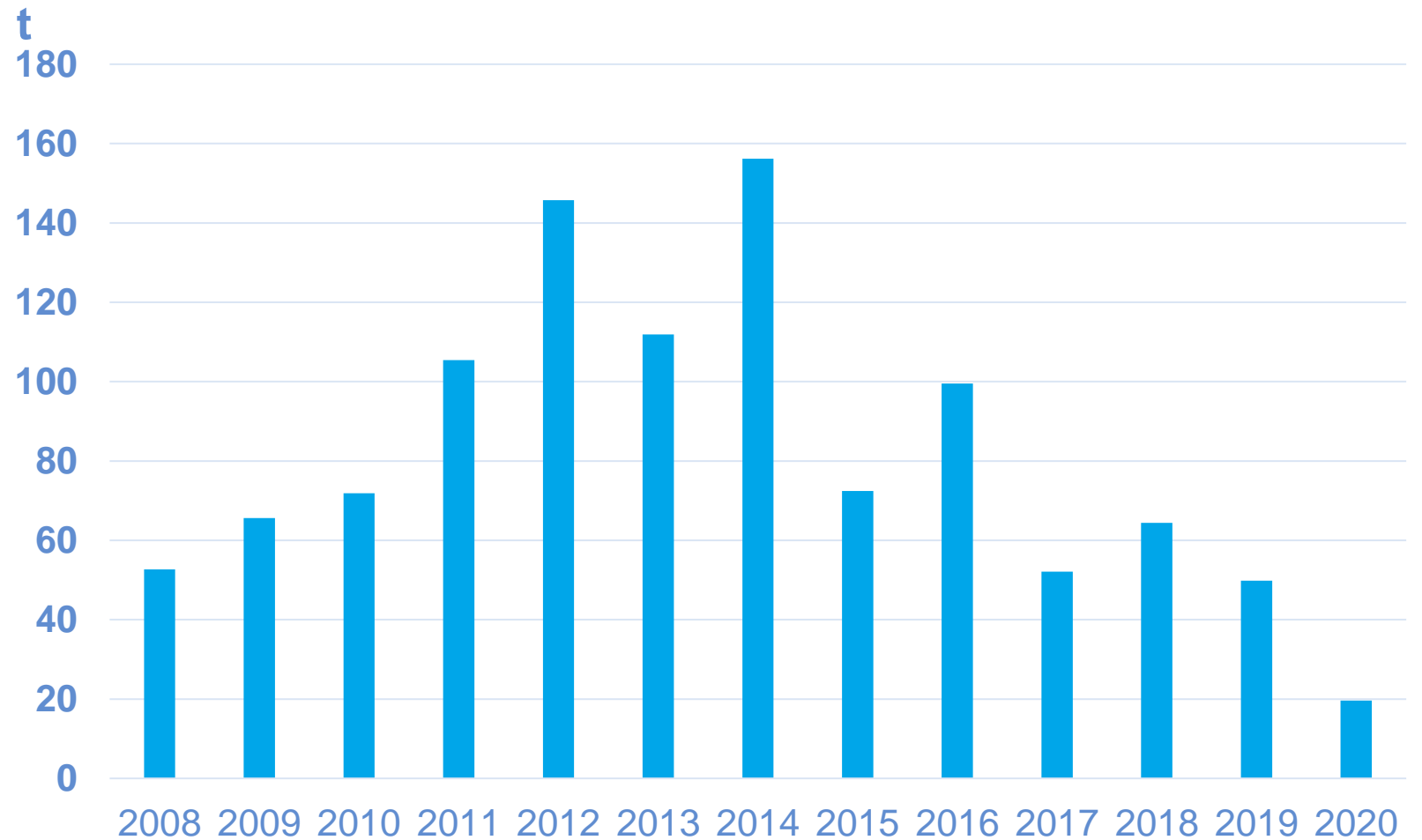
UNIVERSITY OF TARTU

KOHA –mageveekala riimvees

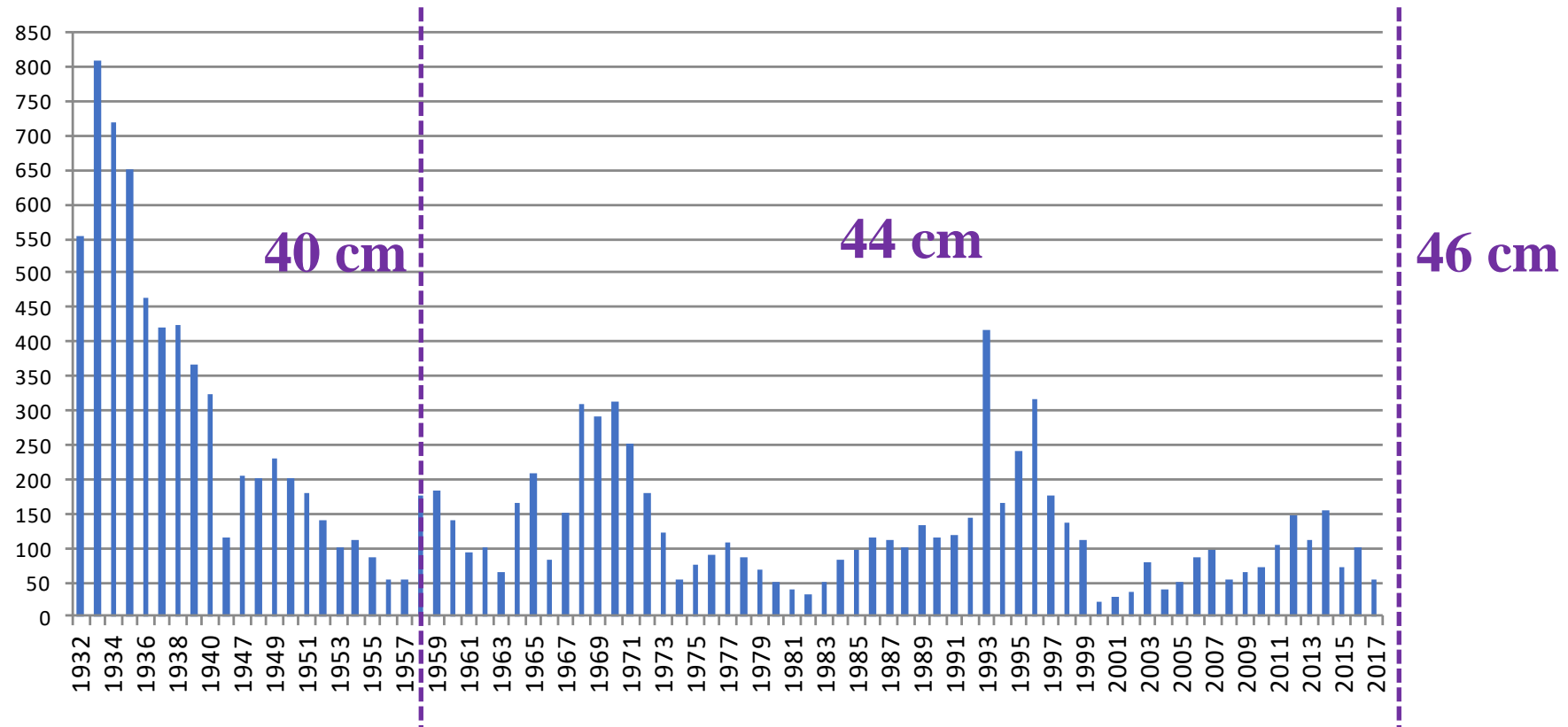

Koha saagid Pärnumaal 2008-2020

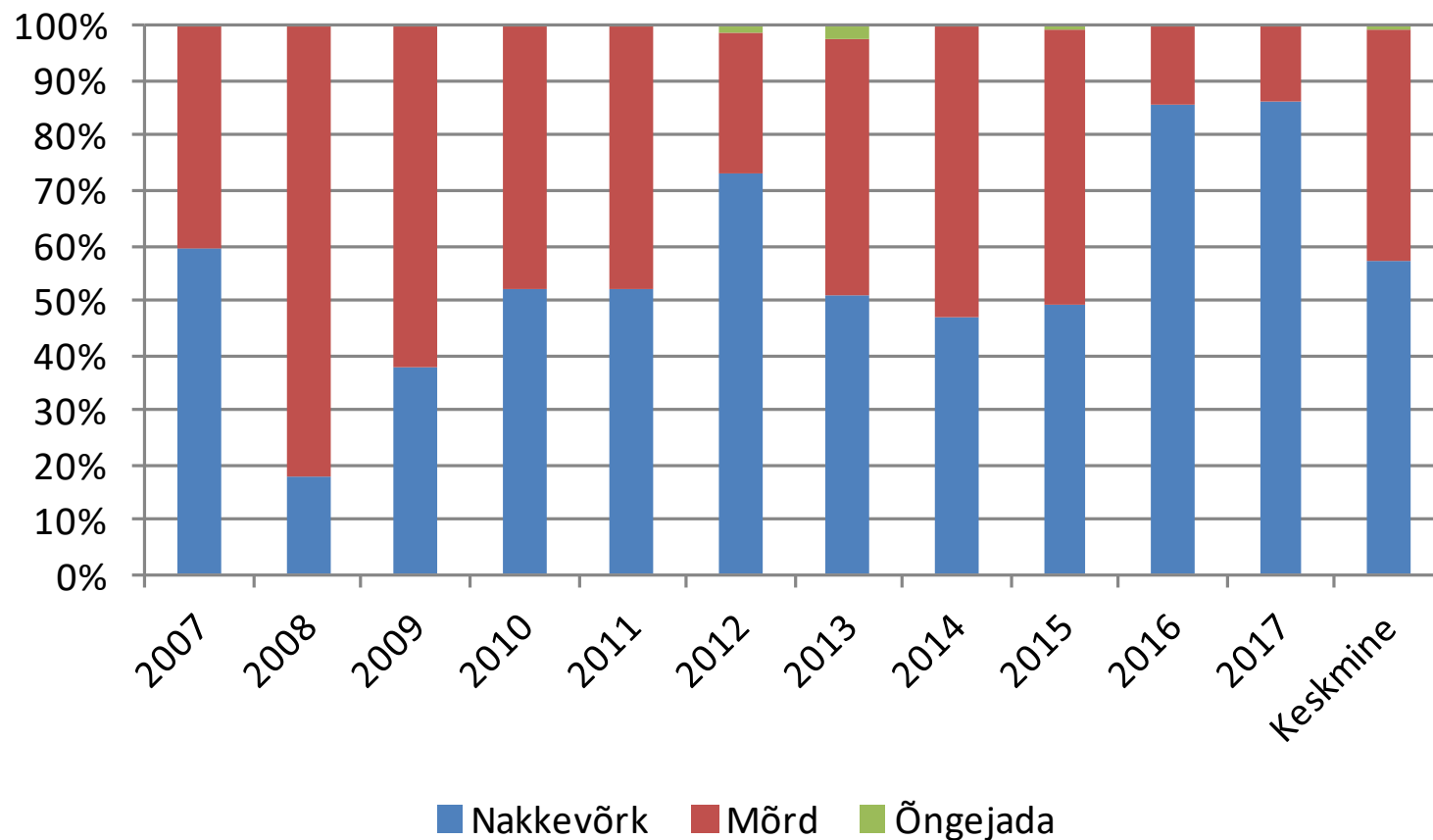

Pärnu maakonna saagid 1932-2017 (t)

Pärnu lahe saagid 2007-2017: püüniste osakaalud

- Kudemisaegse püügikeeluta aegadel saadi oluline osa saagist Pärnu lahest ja mõrdadega
- Alates 2016. aastast aga kevadise keeluaja tõttu tuleb praktiliselt pea kogu saak talvisest jääalusest võrgupüügist

Varu seisundist

Varu on optimaalsest oluliselt madalamal tasemel.

Kudeaegne ilmastik ja veetemperatuurid ei ole olnud viimastel aastatel soodsad.

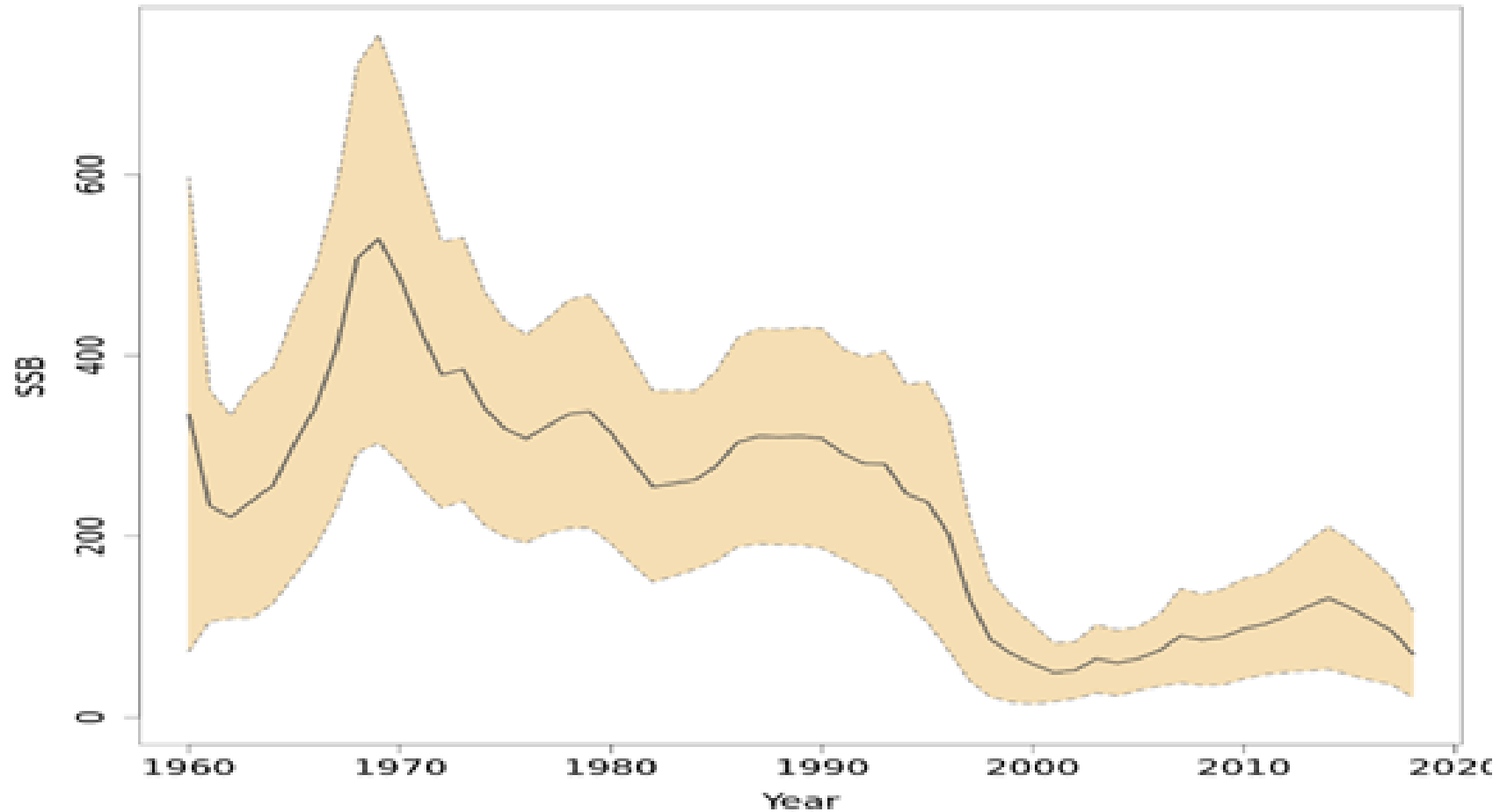
Kaitsemeetmed on parandanud kudekarja kvaliteeti ja saakide väärtust.

Väljapüügi ajutine piirangutejärgne vähenemine on paratamatu, et taastuks normaalse struktuuriga kohapopulatsioon ja saagid saaksid stabiliseeruda juba kõrgemal tasemel.

Koha kudekarja biomass Pärnu lahes

Koha jääalune võrgupüük
2019.a. talvel

Koha harrastuspüügist

Trollimine Pärnu lahel – paljude noorkalade kahjustamine lõbu pärast?

Koha ja hülged

Koha kunstkoelmud

MILLISEID KUNSTKOELMUTÜÜPE ON PÄRNU LAHES KASUTATUD ?

- **looduslikust materjalist**

okskoelmud kadaka-, kuuse- või männiokstest

- **plastikust**

nn. nuustikkoelmud ja narmaskoelmud

- **võrkkoelmud**

Tänu kunstkoelmutele saavutatakse :

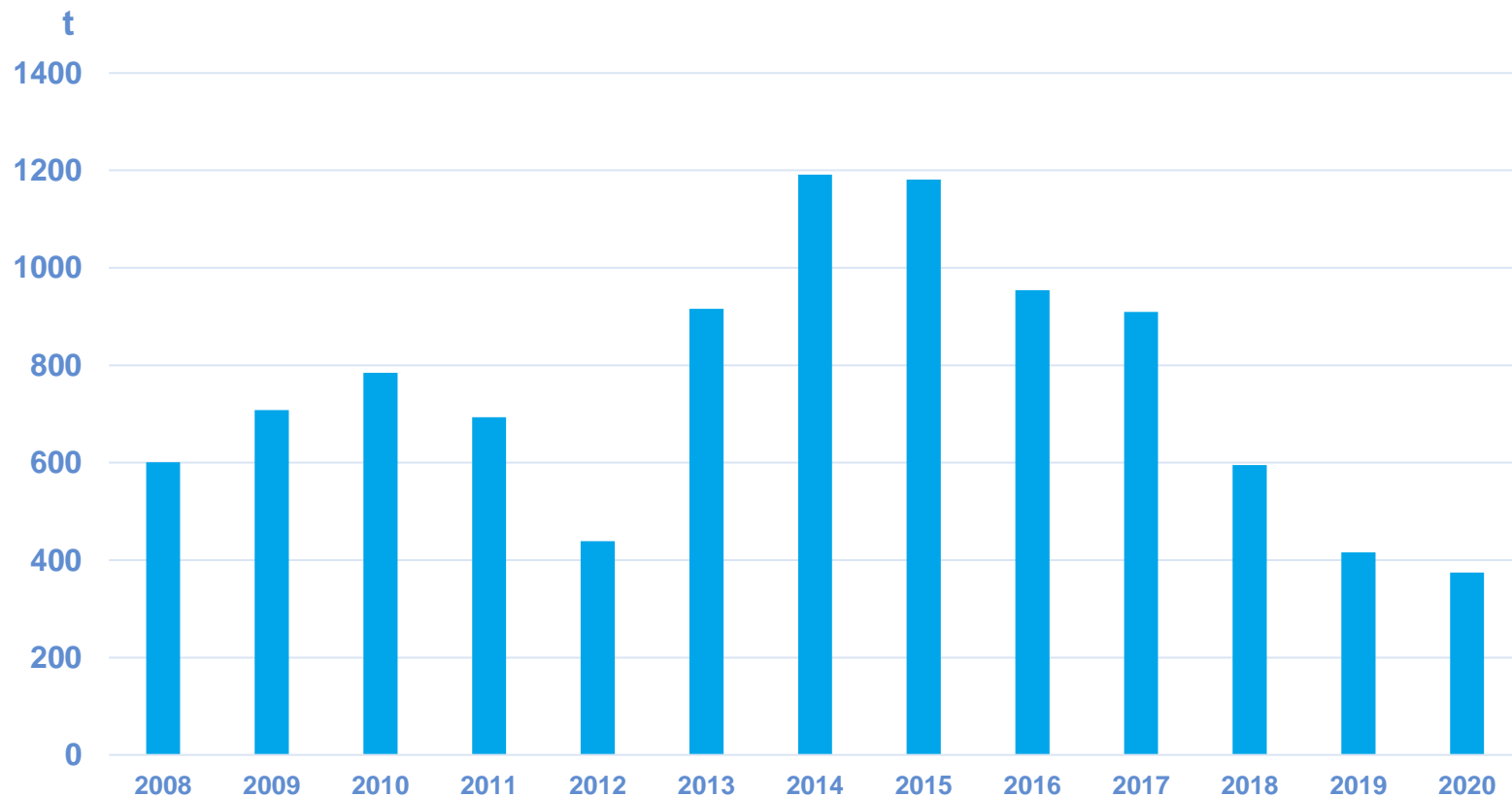
- Paremad kudemistingimused lahes
- Soodsamad tingimused marja (loodete) arenguks
- Võimalus jälgida kudemise kulgu ja marja arengut
- Võimalus koguda vajadusel asustusmaterjali
- Võimalus saada olulist teavet, et paremini korraldada varu haldamist

AHVEN

Ahvena saagid

Aastakümne rekordiline ahvenasaak püüti 2014. aastal, mil see ületas vaadeldud perioodil esimest korda tuhandet tonni.

Järgnevatel aastatel on saak vähenenud ning 2020. aasta saak (374,4 tonni) oli juba vaadeldud perioodi (12a) madalam.

Võõrliigist uustulnuk - ÜMARMUDIL

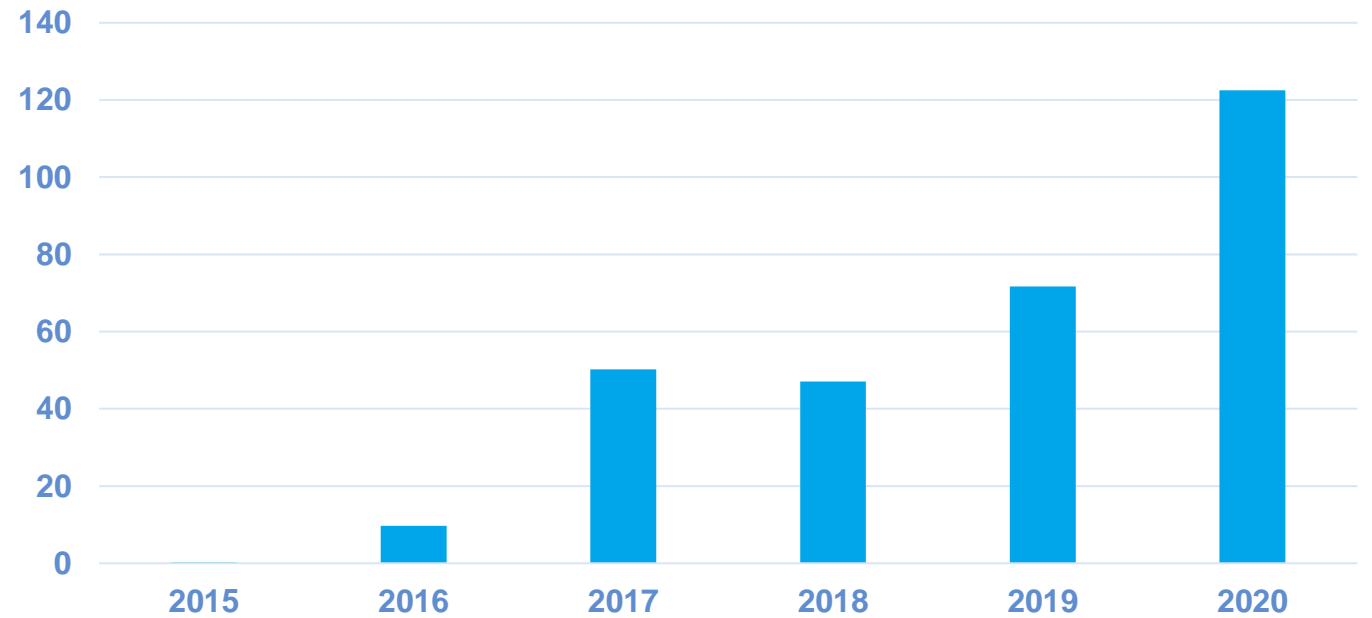

Esimene ümarmudil Läänemeres leiti 1990. aastal Gdanski lahest. Samal aastal on registreeritud leiud ka Põhja-Ameerika Suurest Järvistust.
Esimene ümarmudil Eesti vetest saadi Pärnu lahest 2002.a. 23. aprillil tindimõrrast.

Ümarmudila saagid Pärnumaa rannikumeres

tonni

Mida teha selle
võõrliigiga?

Sööme ta ära!
Head isu!

Foto: Nami-nami.ee

Täna tähelepanu eest!

